

Biblioteka
DRUGA OBALA

1. Staniša Nešić
B DENJE, 2000
2. Živko Nikolić
PRAH I NADA, 2000
3. Sava Krmeta
ŠAPNI VRISAK, 2001
4. Krasimir Georgijev
VODIČ ZA RAJ, 2011
5. Živko Nikolić
PEVANJE, PRAH I NADA, 2014
6. Tanja Kragujević
SEĆANJE SVILE, 2015

Tanja Kragujević

SEĆANJE SVILE

Tanja Kragujević
SEĆANJE SVILE

druga obala

Knjige poezije Tanje Kragujević

Vratio se Voloda, 1966.
Nesan, 1973.
Stud, 1978.
Samica, 1986.
Osmejak omčice, 1993.
Divlji bulevar, 1993.
Muška srma, 1993.
Duša trna, 1995.
Osmejak pod stražom, 1995.
Autoportret, sa krilom, 1996.
Slovočuvar i slovočuvarka, 1998.
Pejzaži nevidljivog, 2001.
Godine, pesme, 2002.
Pismo na koži, 2002.
Njutnov dremež, 2004.
Žena od pesme, 2006.
Plavi sneg, 2008.
Motel za zbgom, 2010.
Hleb od ruža, 2012.
Od svetlosti, od prašine, 2014.

Biblioteka

Druga obala

Knjiga 6

Urednik

Živko Nikolić

Na korici

Katarina Alempijević: *Linea alba III*, objekat od papira, 220 x 150 x 100 cm, 2013.

Autor fotografije

Milenko Savović

Fotografija Tanje Kragujević

Živko Nikolić

Copyright © Tanja Kragujević

Copyright © Katarina Alempijević, za likovni prilog *Linea alba III*

Tanja Kragujević

SEĆANJE SVILE

Pesme

Iz zbirke HLEB OD RUŽA

Prevod na engleski

Marija Knežević

Prevod na francuski

Marilyne Bertoncini

Prevod na španski

Silvija Monros Stojaković

O Hlebu od ruža

Vasa Pavković

Beograd

2015.

SEĆANJE SVILE

ŽIVOT, SLIČICE

Tu sam za malenim
stolom. Gostim se
obedom od jednog cveta.

Kraj postelje su mi
nevidljive cipele i odelo.

Molim se nečujnim slovima.
Sličicama iz života.
Tremorom ljubavi.

U PRESEKU

U domu bezizlaznih reči.
Čime da se poduprem.

U preseku svetlosti
malenih žarulja.

Pre no što sagore.
Trenom vrednim veka.

BARICE, PISMO

Šta gubim na ulicama.
Dok hitam. Šta li ljubim.

Barice preskočene
među sekundama
u kojima neće nas biti.

Okrznutu večnost.
Varku svetiljčice.

Pero iz jata.

Labudovo pismo
transcendencije.

LEKSIKON VETROVA

Ovaj vetar je sin
čistača obuće.

Ovaj je potomak noža
za sečenje papira.

Ovaj je iz albuma
izgubljenih utakmica.

Ali ovaj. Ovaj je
iznenađenje svim
znalcima vetrova.

Primirio se u detinjem
suncu. Pleše u rečima.
Na tvojim usnama.

LEPTIR, UISTINU

*Reci mi
da leptir nije
tek zanos svetlosti.*

*Reci mi
da uistinu
postoji leptir*

reče dete.

KAPLJA, ŽUBOR

Kaplja sam peska.
I ti si kaplja.

Otuda gradnja
ove male vode
danima što žubori.

STABLO, STRANICA

Zaboravio si stablo
duše u mom srcu.

I ono tuče.
Krupnim kapima.
S lisja moje duše.
Mog tela.

Noć raste. Nemirna.
Kao već potpisana stranica.
Kuju ne mogu promeniti.

Prevalih je težim putem.
Preko usne. Ovlažene
brzim mlazom svetlosti.
Peščanim vremenom
neizgovorenog.

HLEB, RUŽE

Svetlost je kratka.
Zaplamsa u vreći.
U karnevalu ništavila.

Stavljam je u prozor
da raste. Da razgovara
sa drugim svetlostima.

A čega si gladna ti
tamna prekomilionska
krvi. Prekonoćna noći.

Nosiš slepe cokule.
Krzno oholosti.
Sa postavom od dana
koji neće doći.

Rušiš stanični fenjer.
Gaziš ljutić. Obaraš bor.

Sečivo si. Pod grlom.
Mom hlebu od ruža.

ZVERČICE, SNEG

Tako si dobar jutros
prema meni. Prihvataš
sve te zverčice što još nisu
ostavile trag u snegu.
Koje nisi ni video.

Ni ja ih nisam videla.
Samo se bojim.

AKRIL, SVILA

U srebrnoj korpi iz dućana
iznosim celofan. I staklenu
krišku rajskog ploda.
Obed samotnika.

I na ugovoreni znak
mašem ti u kvadratiću
besprekorne oštine piksela.

Između nas je put akrila.
Sećanje svile.

Vidim kako izlaziš
kroz okretna vrata
hotela napuštenosti.

Naša dva snimka
u nekom svom vremenu
bez nas grle se
signalom zvučnog poljupca.

Čudesno je iznad naših glava
izgubljeno proleće.

Ponad dve naše rastavljene
metropole isti
supersonični prasak.

I poneka retka
uspomena na pticu.

ZAPISI SEVERA, DRAGSTOR

Bliski su mi pesnici severa.
Sa ostrvima uklesanim
u srcu poput prihvatilišta
za slomljene ptice.
Hostela sa samačkom
večerom. I noćima duboke
opojnosti. Kajanja.
Molitve u boci.

Hodaju škripavim gradskim
pejzažom. S oreolom severnih
sazvežđa u kosi. Obazrivo.
Strepeći da izgubiće
jednu po jednu milost.
Sve te svećice nepojamnosti.

Da okliznuće se među
proste alatke govora.

Dok stoletne balade
kao rečni galebovi
uleću u dragstor
staklene muzike.

Gde svaki čas navraća
poneki stranac
sa njihovim likom.
Ostavlja vizitkartu.

I narudžbine
za sveži nanos snega.
I ušuškan. Još u tembru.
Tonski zapis duše.

OPET, DAVNO

Vetar mi je
u vrhovima trepavica.

Kao dragi moj
nekada.

MISAO, NOTA

Htela sam misao
koja će se čuti.
Dok šapućem
odsutnima.

Kao kiša.

Dok bivam.
Obraćajući im se.
Odavde do letnjeg
pljuska po prašini.

Ali čujnost beži.

A imam samo jednu
takvu notu. Nepotrošenu.
Kao srebrnina. U tišini.

Nju vole jezera.
Spremnost vode da guta.
Spremnost buke
da bude jača.

TRANZISTOR, SLUŠALICE

Sve uvrede dana
mogu da slete na moje rame.
Dobro će im biti.

Daću im tranzistor
i male slušalice.

Da čuju škripu
lanjskih snegova.
Gong što u meni udara
u panonsko podne.

I onu sićušnost maka
što pada u testo
božanskog kolača.

Čija poslednja mrvica
na crepovima i slami
naraste i opet bude prva.
I ne da se potrošiti.

Tanja Kragujević

Tanja Kragujević rođena je 1946, u Senti, pitoresknom gradiću na obali reke Tise, u Vojvodini (na severu Srbije). Diplomirala je 1970, a magistrirala 1973, na Filološkom fakultetu u Beogradu, na Grupi za opštu književnost. Sa dvadeset godina objavila je prvu pesničku zbirku kod najstarijeg i najuglednijeg srpskog izdavača, Matice srpske, u Novom Sadu. Zbirka se pojavila 1966. godine u prestižnoj ediciji „Prva knjiga“. Od tada, Tanja Kragujević je objavila sedamnaest pesničkih knjiga, a takođe i nekoliko knjiga eseja o savremenoj srpskoj i svetskoj poeziji.

Njena nova pesnička knjiga *Hleb od ruža* publikovana je u izdanju KOV-a, u Vršcu, u avgustu 1912, a 28. marta 2013. nagrađena je, kao najbolja pesnička knjiga objavljena 2012, priznanjem *Pečat varoši sremskokarlovačke*, grada u kojem je vodeći srpski pesnik romantizma Branko Radičević pohađao gimnaziju (1835 - 1841).

Tanja Kragujević je takođe i urednik, u jednoj od najuglednijih izdavačkih kuća (Agora, u Novom Sadu), gde je predstavila neka od najznačajnijih imena svetske poezije, u okviru kolekcije „Arijel“, u kojoj su objavljene knjige Lucije Stupice, Tasosa Livaditisa, Sare Kirš, Stanislava Baranjčaka, H. M. Encensbergera, i drugih.

Za svoje knjige poezije i eseja nagrađena je sa više značajnih književnih priznanja u Srbiji. Objavljene su dve knjige njenih izabranih pesama (2009. i 2010. godine).

Njena poezija zastupljena je u više od trideset srpskih i svetskih antologija savremene srpske poezije, među kojima su najznačajnije: *Srpska poezija danas (Poesía Serbia hoy*, Debats, Institució Alfons el Magnànim, Valencia, n.109, 2010/4), *Pesnici Mediterana*, sa predgovorom Iva Bonfoa (*Les Poètes de la Méditerranée*, Gallimard & Culturesfrance, 2010); *Deset deka duše (Hundert grams seele, Antologija srpske poezije druge polovine dvadesetog veka* (priredio Robert Hodel, Leipziger Literaturverlag, 2011), *Antologija srpske poezije XX i XXI veka* (Herg Benet Publishers, Bukurest, 2012), *Boja suštine, savremena srpska poezija (El Color de la Esencia – Monográfico de Poesía Serbia Contemporánea* (priredila Silvija Monros Stojaković (Anfora Nova, Córdoba, Spain, 2013), ili u internet prezentaciji međunarodne antologije poezije Lyrikline (www.lyrikline.org), kao i na njenom ličnom sajtu (www.tanjakragujevic.com).

Bila je učesnik više velikih poetskih festivala, među kojima su: *Struške večeri poezije* (Makedonija), *Puškinovi dani poezije* (Rusija), *Trg pjesnika* (Budva, Crna Gora). Učestvovala je u radu Međunarodne književne kolonije *Sićevo* (Srbija, 1994) u *Međunarodnoj književnoj koloniji u Čortanovcima* (Srbija, 2008), na *Prvom trans-balkanskom festivalu poezije* u Solunu (Grčka, 2011), kao i na *Četvrtom međunarodnom festivalu književnosti u gradu Ordu* (Turska, 2013).

Živi u Zemunu, gradu za dužinu jednog mosta udaljenom od Beograda, glavnog grada Srbije.

RECOLLECTION OF SILK

LIFE, IMAGES

Here I am
sitting at the small table.
Indulging myself by just
one-Flower feast.

There are by the bedside resting
garments and invisible shoes of mine.

I pray by the silent letters.
By the images of life.
By the tremor of love.

AT THE JUNCTURE

In the home of unhopeful words.
What is to hold me up.

If not the juncture of lights
beaming from small bulbs.

Before they all burn out.
In an instant. Treasuring century.

PUDDLES, A LETTER

What is that I am losing in the streets.
Whilst in a rush. What is that I truly love.

Puddles jumped over
amidst seconds
which will pass without us.

Scratched eternity.
Deception of a small lantern.

A feather from the flock.

The swan's letter on
transcendency.

THE LEXICON OF WINDS

This wind is a shoe-
cleaner's son.

This one a descendent
of a paper knife.

Another from the album
of games lost.

But this one. This one
comes as a surprise to all
winds connoisseurs.

It calmed down in an infant
sun. Dancing with words.
Over your lips.

BUTTERFLY, INDEED

*Tell me
that butterfly is not
just an ecstasy of light.*

*Tell me
that there is
a butterfly indeed.*

A child said.

A DROP, RIPPLING

I am a drop of sand.
But you are drop as well.

That explains building
of this small water rippling
for days and days on.

A TREE, PAGE

You've forgotten the tree
of your soul in my heart.

And it beats.
By giant drops.
Falling from the leaves of my soul.
From the body of mine.

Night is rising. Restless.
Resembling the signed page.
That I cannot change any more.

I passed it by the thorny path.
Over my lip. Moistened
by a swift gush of light.
By sandy times
of unspoken.

BREAD, ROSES

The light lasts shortly.
It glimpses for a moment in the crowd.
In the carnival of nothingness.

I place it in my window
to grow. To talk
with other glows.

And what are you greedy for.
Oh Night. Of million starving
darknesses in your blood.

You wear blind army boots.
The fur made of arrogance.
Padded with the day
that will not come.

You demolish a sidewalk lantern.
You step on the buttercup.
You tear down a pine.

Oh what a blade you are.
Under the throat.
To my bread of roses.

SMALL ANIMALS, SNOW

You are so nice to me
this morning. You accept
all those small animals that
haven't left their traces
in the snow yet. The ones
You haven't even seen.

Neither have I. Though
I'm frightened. Shivering.

ACRYLIC, SILK

Leaving the store I carry out
cellophane in a silver basket.
Vitreous slice of heavenly fruit
as well. A reclusive meal of mine.

Using our password
I wave to you in a small screen
of impeccable pixel's sharpness.

The acrylic road lies between us.
Recollection of silk.

I can see you coming
out the revolving door
from the Hotel of abandonment.

The two shots of us
in some time of their own
hugging one another without us
through a signal of an audio kiss.

So marvelous it is
this springtime lost
above our heads.

Over our metropolises
so far apart
the same supersonic blast.

And here and there flying
a fading remembrance
of a Bird.

NOTES FROM THE NORTH,
THE NON-STOP OPENED STORE

I feel so close to the poets from the North.
With all those islands engraved
in their hearts being a single shelter
for crushed birds. A hostel offering
dinner to recluses. For nights of deep
enchantment. Of repentance.
And prayers in a bottle.

They walk through the squeaky
city landscape. With a halo
of northern stars in their hair.
Cautiously. Fearing that
they might be left
with lesser and lesser grace:
all those little candles
of the inconceivable.

That they might slip and fall
in the midst of trivial speech tools.

While centuries old ballads
resembling river gulls
burst into non-stop opened store
of vitreous music.

Where every now and then
a stranger drops by

with a face so much alike their own.
And leaves his business card.

Ordering a fresh deposit
of snow as well. And still
tucked in. Still in the timbre.
Audio recording of pure Soul.

AGAIN, LONG TIME AGO

The wind dwells
on the top of my eyelashes.

As my sweetheart did
long time ago.

A THOUGHT, NOTE

My wish was a thought
that could be heard.
While I whisper
to the absent.

Just like rain.

Being. Only while
talking to them.
From here to summer
shower in the dust.

But all that can be heard
is bound to scatter.

And all I have is one note
of a kind. Unspent.
Like silver. In the silence.

Lakes do love it.
That eagerness of the water
to swallow. That eagerness
of noise. To overgrow.

TRANSISTOR, HEADPHONES

All the insults of a day
are free to land on my shoulder.
They will be welcomed.

I will give them a transistor
and small headphones.

Thus they can hear cracking
of the last year's snow.
The gong that beats within
myself into Pannonian noon.

And that tininess of poppy grain
dropping in the dough
of a divine cake.

The last crumble of which
laid on roof tiles and straw
grows and becomes first again.
Impossible to spent.

From the poetry collection *The Bread of Roses*,
2012
Translated from Serbian into English by Marija
Knežević

Tanja Kragujević

Tanja Kragujević was born in 1946, in Senta, which is a picturesque small town on the river Tisa, in Vojvodina (northern Serbia). She graduated Philology from Belgrade University in 1970, and earned her Master of Arts degree in Comparative Literature in 1973. The young poet was only twenty when her earliest poetry collection was published by the first and certainly one of the most distinguished Serbian publishers – *Matica srpska*, from Novi Sad. The collection appeared in 1966. in a very prestigious serial edition called „First Book.“ Since then, Tanja Kragujević has published seventeen poetry collections, as well as several books of essays regarding both world and Serbian contemporary poetry.

Her new poetry book *The Bread of Roses* was published in “KOV,” Vršac, in August 2012. On March 28, 2013. the book was awarded (as „the best poetry collection published in 2012“) by a prestigious award *Seal of the town of Sremski Karlovci* (where the leading Serbian romantic poet Branko Radičević attended the Lyceum from 1835 to 1841).

Tanja Kragujević is also an editor who works for eminent Serbian publisher “Agora,” from Novi Sad, presenting the most remarkable world poets – within the collection “Ariel,” with recently published works of Lucija Stupica, Tasos Livaditis, Sarah

Kirsch, Stanislaw Barancak, H.M. Enzensberger, etc.

Her poetry and essays have been recognized in Serbia with quite a few awards. Her selected poems appeared in two books, for the time being (2009 and 2010).

The poetry of Tanja Kragujević can be found in about thirty Serbian and foreign anthologies and collections of Contemporary Serbian Poetry, among which the most significant would be: *Poesía Serbia hoy, Debats* (Institució Alfons el Magnànim, Valencia, n.109, 2010/4), *Les Poètes de la Méditerranée* (preface by Yves Bonnefoy, Gallimard & Culturesfrance, 2010); *Hundert grams seele, Ten Decagrams of Soul, The Anthology of Serbian Poetry of the Second Part of Twentieth Century* (edited by Robert Hodel, Leipziger Literaturverlag, 2011), *The Anthology of Serbian Poetry of XX and XXI Century* (Herg Benet Publishers, Bukurest, 2012), *El Color de la Esencia – Monográfico de Poesía Serbia Contemporánea (The Monography of Contemporary Serbian Poetry*, Silvia Monrós Stojakovic, Anfora Nova, Córdoba, Spain, 2013), or in the international web presentations such as Lyrikline (www.lyrikline.org), and her personal website (www.tanjakragujevic.com).

She has been invited to present her poetry on quite a number of poetry festivals, to mention only some of them: *Struške večeri poezije* (Macedonia), *The Pushkin Days of Poetry* (Russia), *The Poets' Square* (Budva, Montenegro). She also participated in poetry workshops in *Literary Colony of Sićevo* (Serbia, 1994) and *International Literary Colony in Čortanovci*

(Serbia, 2008), at *The First Transbalcan Poetry Festival* (Thessaloniki, Greece, 2012), and *The Fourth International festival of Literature in Ordu* (Turkey, 2013).

Tanja Kragujević lives in Zemun – the town which is only one-bridge-length-apart from Belgrade, the capital of Serbia.

MEMOIRE DE SOIE

VIE, IMAGES

Je suis ici
assise à la petite table.
M'autorisant le seul
plaisir d'une unique Fleur.

Il y a près du lit de la lingerie
et d'invisibles chaussures m'appartenant

Je prie en silence.
Par les images de vie.
Par le frisson d'amour.

AU CROISEMENT

Dans la maison des mots sans espoir.
Qu'est-ce qui peut me soutenir.

Si ce n'est le croisement des lumières
rayonnant des petits bulbes.

Avant qu'ils n'aient tous brûlé.
En un instant. Précieux comme un siècle.

FLAQUES, UNE LETTRE

Qu'est-ce que je perds dans les rues.
Bien que pressée. Qu'est-ce que j'aime sincèrement.

Des flaques enjambées
parmi des secondes
qui passeront sans nous.

Eternité griffée.
Leurre d'une petite lanterne.

Une plume de la volée.

La lettre du cygne sur
la transcendance.

LE GLOSSAIRE DES VENTS

Ce vent est fils
d'un cireur de souliers.

Celui-ci descend
d'un coupe-papier.

Un autre de l'album
des jeux perdus.

Mais celui-ci. Celui-ci
est une surprise pour tous
les connaisseurs de vents.

Il calma un enfant
soleil. Dansant avec des mots.
Sur tes lèvres.

PAPILLON, EFFECTIVEMENT

*Dis-moi
que papillon n'est pas
juste une extase de lumière.*

*Dis-moi
qu'il y a
un papillon vraiment.*

Dit un enfant.

UNE GOUTTE, ONDULATION

Je suis une goutte de sable.
Mais tu es goutte également.

Ceci explique l'onde
Qui sans cesse entre nous
S'étend.

UN ARBRE, PAGE

Tu as oublié l'arbre
de ton âme dans mon cœur.

Et il bat.
En gouttes géantes.

Tombant des feuilles de mon âme.
tombant de mon corps.

La Nuit se lève. Agitée.
Semblable à la page signée.
Que je ne puis plus changer.

Je l'ai passée par le chemin d'épines.
Sur mes lèvres. Humides
d'une vive bouffée de lumière.
Aux temps sableux
du non-dit.

PAIN, ROSES

La lumière dure peu.
On l'entr'aperçoit un instant dans la foule.
Dans le carnaval du néant.

Je la place sur la fenêtre
pour qu'elle pousse. Qu'elle parle
avec d'autres lueurs.

Et de quoi es-tu avide.
Oh Nuit. D'un million d'obscurés
famines dans ton sang.

Tu portes d'aveugles bottes militaires.
La fourrure d'arrogance.
Doublée des jours
qui ne viendront pas.

Tu démolis une lanterne sur le trottoir.
Tu piétines le bouton d'or.
Tu déchires un pin.

Oh, quelle lame.
Sous la gorge.
Pour mon pain de roses.

PETITS ANIMAUX, NEIGE

Tu es si gentil avec moi
ce matin. Tu acceptes
tous ces petits animaux qui
n'ont pas encore laissé leur trace
dans la neige. Ceux que tu
n'as même jamais vus.

Moi non plus. Pourtant
j'ai peur. Je tremble.

ACRYLIC, SOIE

En quittant le magasin j'emporte
du cellophane dans un panier d'argent.
Une tranche vitreuse de fruit paradisiaque
aussi. L'un de mes repas solitaires.

En utilisant ton code
je te salue dans un petit écran
d'une impeccable netteté de pixels.

La route d'acrylique est entre nous.
Mémoire de soie.

Je peux te voir sortant
de la porte à tambour
de l'Hôtel de l'abandon.

Les deux photos de nous
dans une époque à elles
se donnant l'accolade sans nous
à travers le signal d'un baiser audio.

Combien merveilleux
ce printemps perdu
au-dessus de nos têtes.

Au-dessus de nos métropoles
si loin de tout
la même explosion supersonique.

Et voletant de ci, de là
le souvenir qui s'efface
d'un Oiseau.

NOTES VENUES DU NORD,
LE MAGASIN OUVERT NON –STOP

Je me sens si proche des poètes du Nord.
Avec toutes ces îles gravées
dans leur cœur qui n'est qu'un seul abri
pour oiseaux écrasés. Un hôtel offrant
le dîner aux reclus. Pour des nuits de profond
enchantement. De repentance.
Et de prières dans une bouteille.

Il traversent les paysages grinçants
des villes. Avec un halo
d'étoiles du nord dans les cheveux.
Prudemment. Craignant d'être
abandonnés peut-être
avec de moins en moins de grâce:
toutes ces petites chandelles
de l'inconcevable.

Peur peut-être de glisser et tomber
au milieu de futiles outils de rhétorique.

Tandis que des ballades vieilles de plusieurs siècles
semblables à des mouettes de rivière
éclatent dans le magasin ouvert non-stop
en musique de verre.

Là où de temps à autres
un étranger arrive
avec un air si semblable au leur.
Il laisse sa carte de visite.

Commandant de la neige fraîche
aussi. La voix toujours
sourde. Encore dans la note.
Enregistrement audio d'âme pure.

ENCORE, AUTREFOIS

Le vent s'attarde
sur la pointe de mes cils.

Comme le faisait mon amoureux
autrefois.

UNE PENSEE, NOTE

Mon souhait était une pensée
qu'on pourrait entendre.
Tandis que je murmure
aux absents.

Comme la pluie.

Etre. Seulement pendant
qu'on leur parle.
D'ici à l'été
averse dans la poussière.

Mais tout ce qu'on peut entendre
est destiné à se disperser.

Et je n'ai rien d'autre qu'une certaine
note. Non dépensée.

Comme l'argent. En silence.
Les lacs l'aiment.
Cette avidité de l'eau
à avaler. Cette avidité
de bruit. A tout envahir.

TRANSISTOR, ECOUTEURS

Toutes les insultes du jour
sont libres de se poser sur mes épaules.
Elles seront bienvenues.

Je leur donnerai un transistor
et de petits écouteurs.

Ainsi elles pourront entendre craquer
la neige de l'an dernier.
Le gong qui bat en moi
au midi de Panonie.

Et cette insignifiance du grain de pavot
tombant dans la pâte
d'un gâteau divin.
Dont la dernière miette
restée sur les tuiles et la paille
croît et redevient premier.
Impossible de le dépenser.

Tiré du Recueil de poème *Le Pain des Roses*,
2012

Traduction de l'anglais: Marilyn Bertoncini

Tanja Kragujević

Tanja Kragujević est née en 1946 dans la pittoresque petite ville de Senta, sur la rivière Tisa, en Vojvodine (nord de la Serbie). Diplômée en philologie de l'université de Belgrade en 1970, elle passe sa maîtrise en littérature comparée en 1973. Jeune poète, elle n'a que vingt ans quand son premier recueil de poésie est publié par le premier et certainement plus important éditeur serbe – Matica srpska, de Novi Sad. Le recueil est paru en 1966 dans une collection prestigieuse, "First Book". Depuis lors, Tanja Kragujević a publié dix-sept recueils de poésie, ainsi que plusieurs essais sur la poésie contemporaine, serbe et internationale.

Son dernier recueil, *Le Pain des Roses*, a été publié chez l'éditeur KOV, à Vršac, en août 2012. Le 28 mars 2013, le livre recevait le prix du Meilleur recueil de poème publié en 2012 attribué par le prestigieux *Sceau de la ville de Sremski Karlovci* (où le plus important poète romantique serbe, Branko Radicevic, étudia au lycée de 1835 à 1841).

Tanja Kragujević est aussi une éditrice qui travaille avec le célèbre éditeur serbe „Agora“ de Novi Sad, où elle présente les poètes internationaux les plus importants au sein de la collection „Ariel“, qui a récemment publié des oeuvres de Lucija Stupisca, Tasos Livaditis, Sarah Kirsh, Stanislaw Barancak, H.M. Enzensberger, etc.

Sa poésie et ses essais ont été récompensés en Serbie par plusieurs distinctions. Ses poèmes choisis sont publiés dans deux volumes pour le moment (2009 et 2010).

On peut trouver la poésie de Tanja Kragujević dans une trentaine d'anthologies serbes et étrangères et dans des recueils de poésie serbe contemporaine, parmi lesquelles les plus importants seraient: *Poesía Serbia hoy, Debats* (Institució Alfons el Magnànim, Valence, n.109, 2010/4), *Les Poètes de la Méditerranée* (préface by Yves Bonnefoy, Gallimard & Culturesfrance, 2010); *Hundert grams seele, Ten Decagrams of Soul, The Anthology of Serbian Poetry of the Second Part of Twentieth Century* (édité part Robert Hodel, Leipziger Literaturverlag, 2011), *The Anthology of Serbian Poetry of XX and XXI Century* (Herg Benet Publishers, Bucarest, 2012), *El Color de la Esencia – Monográfico de Poesía Serbia Contemporánea* (the Monography of Contemporary Serbian Poetry, Silvia Monrós Stojakovic, Anfora Nova, Cordoue, Espagne, 2013), ou dans des publications online internationales, telles que Lyrikline (www.lyrikline.org) et son site web personnel (www.tanjakragujevic.com).

Elle a également été invitée à présenter sa poésie lors d'un grand nombre de festivals, parmi lesquels on peut mentionner : *Struške večeri poezije* (Macédoine), *The Pushkin Days of Poetry* (Russie), *The Poets' Square* (Budva, Montenegro). Elle a aussi participé à des ateliers de poésie lors des *Literary Colony of Sićevo* (Serbie, 1994), *International colony in Čortanovci* (Serbie, 2008), *The First Transbalcan Poetry*

Festival (Thessalonique, Grèce, 2012), et *The Fourth international festival of Literature in Ordu* (Turquie, 2013).

Tanja Kragujević vit à Zemun, la ville qu'un pont sépare de la capitale de Serbie, Belgrade.

RECUERDOS DE LA SEDA

VIDA, IMÁGENES

Aquí estoy
y la mesa no es grande.
Mi banquete es una flor.

Junto a mi cama están
unos zapatos invisibles
y un traje similar.

Rezo con letras inaudibles.
Con pequeñas imágenes de la vida.
Con el estremecimiento del amor.

UN CORTE TRANSVERSAL

En el hogar de las palabras sin salida.
Con qué sostenerme.

En el corte de la luz
unas lamparitas por doquier.

Antes de que se quemen.
En un instante que vale todo un siglo.

CHARCOS, CARTAS

¿Qué es lo que pierdo por la calle.
Mientras voy apresurada? ¿A qué
amor hay que llegar?

Los pequeños charcos saltados por encima
entre segundos
en los que nosotros ya no estaremos.

Una eternidad rozada al paso.
El embuste del farolito callejero.

Una pluma de la bandada.

La carta del cisne
sobre la trascendencia.

GLOSARIO DE VIENTOS

Este viento es el hijo
de un lustrabotas.

Este otro descende de un cuchillo
para cortar papel.

El de allá viene de un álbum
de partidos perdidos.

Pero éste. Éste
es la sorpresa
de todos los conocedores del viento.

Calmóse en un sol infantil.
Baila en las palabras.
En tus labios.

UNA MARIPOSA, DE VERAS

*Dime
que la mariposa
no es un mero arrebató de la luz.*

*Dime
que la mariposa existe
de veras*

dijo la criatura.

UNA GOTA, EL MURMULLO

Soy una gota de arena.
Y tú también eres una gota.

De ahí la construcción
de esta agua pequeña
que murmulla desde hace días.

EL TRONCO, LA PÁGINA

Te olvidaste del tronco
del alma en mi corazón.

Por eso late.
A gotas grandes.
Deslizándose de mi alma.
Por mi cuerpo.

Crece la noche. Intranquila.
Como una página ya firmada.
Que no puedo cambiar.

La paso por el sendero arduo.
Por la boca. Humedecida
por un rápido rayo de luz.
Por el tiempo arenoso
de lo no dicho.

EL PAN, LAS ROSAS

La luz es breve.
Brilla entre la muchedumbre.
En el carnaval de la nada.

La pongo en la ventana
para que crezca. Para que hable
con otras luces.

¿Y de qué tienes hambre tú,
sangre oscura de más de un millón?
De una noche más allá de la noche.

Llevas botines ciegos.
La piel de la altanería.
Forrados del día
que nunca va a venir.

Derrumbas el farol de la estación.
Pisas un botón de oro. Echas abajo el pino.

Eres el filo. En la garganta.
De mi pan de rosas.

FIERECILLAS, NIEVE

Eres tan amable conmigo
esta mañana. Acoges
todas estas fierecillas que todavía
no han dejado su huella en la nieve.
Que ni siquiera has visto.

Que yo tampoco vi.
Es que tengo miedo.

ACRÍLICO, SEDA

En el canasto plateado del almacén
me llevo el celofán. Y una rodaja de cristal
del fruto del Paraíso.
La merienda del solitario.

A la señal convenida
te saludo en el pequeño cuadrado
de la impecable resolución a base de píxeles.

Un camino acrílico nos separa.
El recuerdo de la seda.

Te veo salir
por la puerta giratoria
del hotel del abandono.

Nuestras dos instantáneas
en algún tiempo suyo
se abrazan sin nosotros
con el efecto de un beso sonoro.

Por encima de nuestras cabezas
la maravilla
de una primavera perdida.

Por encima de nuestras dos metrópolis
separadas
un mismo estallido supersónico.

Y algún remoto recuerdo
de un pájaro.

APUNTES DEL NORTE,
LA TIENDA ABIERTA LAS VEINTICUATRO
HORAS

Los siento cercanos a los poetas del norte.
Con islas talladas en el corazón
como refugio para los pájaros rotos.
Como un hostel con cena
a solas. Y con noches de profunda
embriaguez. Y arrepentimiento.
De plegarias embotelladas.

Caminan por el crujiente
paisaje urbano. Con un halo de constelaciones
septentrionales en el cabello. Con prudencia.
Temiendo que pierdan una tras otra
la gracia.
Todas esas velitas de lo inconcebible.

Que se van a resbalar entre
las torpes herramientas del habla.

En tanto las baladas centenarias
cual gaviotas fluviales
irrumpen en la tienda siempre abierta
con música de vidrio.

A cada rato entra
algún forastero

con la cara de ellos.
Deja su tarjeta de visita.

Y el encargo
de capas de nieve nueva.
Y cálida. Ya en el timbre.
El apunte tonal del alma.

DE NUEVO, HACE MUCHO

El viento se me pone
en la punta de las pestañas.

Como mi amado
en otros tiempos.

UN PENSAMIENTO, UNA NOTA

Deseaba un pensamiento
que se calla.
Mientras susurro
a los ausentes.

Como la lluvia.

Mientras voy siendo.
Dirigiéndome a ellos.
Desde aquí hasta el chubasco
del estío en el polvo.

Pero lo que se oye huye.

Y yo solo tengo
una nota así. No gastada.
Como los cubiertos de plata. En silencio.

Es amada por los lagos.
Por el agua, dispuesta a tragar.
Por el ruido, dispuesto
a tapar.

EL TRANSISTOR, LOS AURICOLARES

Todas las ofensas del día
pueden bajar y ponerse en mi hombro.
Se sentirán a gusto.

Les daré un transistor
y unos auriculares pequeños.

Para que oigan
cómo crujen las nieves del año pasado.
El gong que redobla en mí
al mediodía de la Llanura Panónica.

Y el grano minúsculo de la amapola
que cae en la masa
de ese divino postre casero.

Cuya última miguita
en el tejado y en la paja
vuelve a crecer y a ser la primera.
Sin dejarse agotar.

Del poemario *Pan de rosas*, 2012
Traducido del serbio por Silvia Monrós de
Stojaković

Tanja Kragujević

Tanja Kragujević nació en Senta, una pintoresca localidad a orillas del Tisa, en Vojvodina, al N. de Serbia. Se graduó en 1970 y finalizó sus estudios de posgrado en el Grupo de Literatura General por la Facultad de Filología de Belgrado. A los veinte años publicó en 1966 su primer libro de poesía en la editorial más antigua y más renombrada de Serbia, la *Matica srpska* de Novi Sad. Desde entonces Tanja Kragujević ha publicado diecisiete poemarios y varios libros de ensayos acerca de la poesía serbia y mundial.

Su nuevo poemario *Pan de rosas* fue publicado en 2012 en la prestigiosa editorial KOV, de Vršac, y posteriormente fue premiado como el mejor libro de poesía del año en que apareció.

Es asimismo redactora de la pujante editorial *Ágora*, de Zrenjanin, en cuyas ediciones ha venido presentando la obra de poetas tales como Lucija Stupica, Tasos Livaditis, Sarah Kirsch, Stanislaw Barancak, H.M. Enzensberger y otros.

Su obra poética y ensayística le ha merecido numerosos premios y reconocimientos, y su poesía figura en una treintena de antologías nacionales y extranjeras, entre las cuales destacan *Poesía serbia hoy*, Debats, Institució Alfons el Magnànim, Valencia, 109/2010; *Les poètes de la Méditerranée*, con prólogo de Ives Bonnefoy, Gallimard & Culturesfrance, 2010); *Hundert*

grams seele, antología de la poesía serbia de la segunda mitad del siglo XX, a cargo de Robert Hodel, Leipziger Literaturverlag, 2011; *Antología de la poesía serbia de los siglos XX y XXI*, Herg Benet Publishers, Bucarest, 2012, *El color de la esencia*, monográfico de poesía serbia contemporánea llevado a cabo por Silvia Monrós de Stojaković, Ánfora Nova, Rute, 2013, así como las presentaciones en línea a través de Lyrikline (www.lyrikline.org), y su propio sitio (www.tanjakragujevic.com).

Ha participado y sigue participando en importantes festivales de poesía en Macedonia, Rusia y Montenegro (*las Veladas poéticas de Struga; los Días de Pushkin; la Plaza de los poetas*, Budva, Montenegro), como también en eventos poéticos internacionales del país y del exterior (*la Colonia literaria internacional de Čortanovci*, Serbia, 2008; *el Primer Festival Transbalcánico de Poesía en Salónica*, Grecia, 2011; *el Cuarto Festival Internacional de Literatura* en la ciudad de Ordu, Turquía, 2013).

Vive en Zemun, ciudad que está a un puente de Belgrado, la capital de Serbia.

Tanja Kragujević: HLEB OD RUŽA

Tanja Kragujević je u srpskoj poeziji prisutna i aktivna blizu pet decenija. Pojavivši se kao mlada, talentovana devojka, ona je tokom godina, objavljujući čitav niz uspešnih i vrednih pesničkih knjiga, stekla status jednog od najznačajnijih savremenih srpskih pesnika uopšte. Takođe i originalnog kritičara književnosti i esejiste. Prva knjiga Tanje Kragujević iz 1966. godine donela je jedan izrazito lirski, iskren i autentičan liričarski glas. U narednim mladalačkim knjigama Tanja Kragujević je pisala u okviru vladajuće neosimbolističke poetike, da bi u istorijski prelomnim, 90-im godinama prošlog veka, paralelno pisala pesme i objavljivala knjige u okvirima pesništva egzistencije ali i individualno intoniranog verističkog pevanja o savremenom urbanom životu. Kao retko koji savremeni pesnik, Tanja Kragujević je čitavo vreme bila u dijalogu sa najboljim glasovima srpske i evropske lirske tradicije (modernizma), ali i sa samim duhom vremena. Simultano su se u pesmama Tanje Kragujević pojavljivali, jedni do drugih: svetlost i trava, kompjuter i piksel, ruža i hleb, radna soba i gradski trg, java i san, sreća i transcendencija, tuga i smrt... U izuzetno bogatom repertoaru reči i oblika, osećanja i ideja, pesnikinja je stekla visoko mesto u najuspešnijem, sržnom žanru srpske književnosti – poeziji.

U pet ciklusa najnovije knjige pesama *Hleb od ruža*, Tanja Kragujević rekapitulira složena životna i pesnička iskustva. Mudro i osećajno ona se obraća savremenom dobu i čitaocu lirike izgrađenim i autorski prepoznatljivim izrazom koji u sebi sretno sintetizuje lično i opšte, dnevno i večno, javno i intimno, emotivno i reflektivno. U ovoj poeziji kao da se podrazumeva iskonska pesnikinjinina potreba za oblikovanjem sveta u jeziku, ali i težnja prema metafizičkom razumevanju svoje i opšteljudske pozicije u svetu. Bilo da *snimcima tišine* s početka knjige zaslepljuje čitaoca nizovima interesantnih i neočekivanih slika ili da traga za prošlim epifanijama i lovi njihov simbolički smisao, Tanja Kragujević je sigurna i ubedljiva. Pevajući o *izbledelim monogramima apokalipse* ili o *leksikonu vetrova*, pesnikinja uspeva da svojim stihovima podstiče čitaočevu maštu, usmeravajući je u raznovrsnim pravcima.

Poezija Tanje Kragujević je istovremeno himna svetlosti i prolaznosti, prirodno je da ona napiše: *topla je gramatika bića*, ali i: *žena sam od peska* – i da joj čitalac veruje svim srcem. Kao što joj veruje kad kaže da su joj bliski pesnici severa i da su joj bliski pesnici juga! A to mogu samo najbolji liričari jednog doba.

Vasa PAVKOVIĆ

Tanja Kragujević: BREAD OF ROSES

Tanja Kragujević has been present and active in Serbian poetry nearly for five decades. Appearing as a young, talented girl, over the years she has published a series of successful and valuable poetry books and generally acquired the status of one of the most prominent contemporary Serbian poets and original literary critics and essayists. With her first book of 1966, Tanja Kragujević got the reputation of a distinctly lyrical, open minded and authentic poet. In the books to come, written in early youth, Tanja Kragujević expressed herself in the vein of the then ruling neosymbolist poetics, and in the historically crucial 90-ies of the last century, wrote and published poetry books in the spirit of existentialism but also with a touch of individually worded veristic poetics about contemporary urban life. Like few other modern poets, Tanja Kragujević was constantly in dialogue with the best poetics of Serbian and European lyrical tradition (modernism) and in tune with the very spirit of the times.

The poems of Tanja Kragujević simultaneously give us, side by side, the light and grass, the computer and pixel, bread and roses, the study room and a town square, reality and dream, happiness and transcendency, sorrow and death... In a very wide range of words and forms, feelings and ideas, the poetess has carved herself a special niche in the most successful, core genre of Serbian literature – poetry.

In five cycles of her latest book of poems *Bread of Roses*, Tanja Kragujević outlines the complex personal and poetic experience. Wisely and emotionally, she addresses the modern world and the poetry reader by mature and identifiable idiom which in itself luckily synthesizes the personal and the universal, the daily and the eternal, the public and the intimate, the emotional and the reflective. This poetry reflects the poetess' primordial need to shape the world in language terms, but also a desire to metaphysically understand her own and universal human place in the world.

Dazzling the reader either by the *snapshots of silence*, a series of interesting and unexpected images at the beginning of the book, or searching for by-gone epiphanies and their symbolic meanings, Tanja Kragujević is confident and convincing. Writing about the *faded monograms of apocalypse* or the *lexicon of winds*, the poetess succeeds in firing the readers' imagination by her verses and channeling it in various directions.

The poetry of Tanja Kragujević is both a hymn to light and ephemerality, so when she naturally writes: *The grammar of being is warm*, and: *I am a woman made of sand* – the reader believes her wholeheartedly. Quite the same, she/he believes her when she says being close both to the poets of the North and the South. Such views can be held only by the best lyric poets of an age.

Vasa PAVKOVIĆ

Translated from Serbian into English by Nikola Krznarić

BELEŠKA

Izbor iz poezije Tanje Kragujević (zbirka *Hleb od ruža*, KOV, Vršac, 2012 – nagrada Brankovog kola, 2012, za najbolju zbirku godine), objavio je internet časopis *Recours au Poème*, u broju 115, oktobra 2014. godine – na srpskom jeziku, kao i u prevodu Marije Knežević na engleski i Marilynne Bertoncini na francuski jezik.

U ovoj knjizi, tome se priključuje i prevod na španski jezik, Silvije Monros Stojaković.

Stihovi Tanje Kragujević prisutni su u brojnim antologijama na više svetskih jezika, a takođe su predstavljeni u časopisnim izborima, na nemačkom (*Lichtungen; Podium*), poljskom (*Pobocza; slawistykalodzka.sns.pl*), španskom (*Anfora Nova; Debats*), italijanskom (*Fili d' Aquilone*), švedskom (*Horizonte*), rumunskom (*Poetic*) kao i u svetskoj internet antologiji *Lyrikine.com*, na nemačkom, španskom, francuskom, italijanskom, grčkom, švedskom, mađarskom i japanskom jeziku.

Knjigu *Staklena trava, sedam pesama na sedam jezika* – prevodi na fransuski, nemački, grčki, mađarski, italijanski, japanski i španski jezik – objavila je izdavačka kuća Agora, iz Zrenjanina, 2012.

T.K.

SADRŽAJ

<i>SEĆANJE SVILE</i>	7
<i>RECOLLECTION OF SILK</i>	29
<i>MEMOIRE DE SOIE</i>	51
<i>RECUERDOS DE LA SEDA</i>	73
Vasa Pavković: O HLEBU OD RUŽA	91
Beleška	93

Tanja Kragujević
Sećanje svile
Biblioteka
Druga obala

Izdavač
Književno društvo „Sveti Sava“

Urednik
Živko Nikolić

Za izdavača
Slavoljub Marković

Tiraž
300

Štampa
Gorapres, Zemun

Beograd, 2015

CIP - Каталогизacija u publikaciji
Nародна библиотека Србије, Београд

821.163.41-1

КРАГУЈЕВИЋ, Тања, 1946-

Sećanje svile : pesme : iz zbirke Hleb od ruža / Tanja Kragujević ;
prevod na engleski Marija Knežević, prevod na francuski
Marilyne
Bertoncini, prevod na španski Silvija Monros Stojaković ;
[pogovor] O Hlebu
od ruža Vasa Pavković. - Beograd : Književno društvo "Sveti
Sava", 2015
(Beograd : Gorapres). - 99 str. ; 21 cm. - (Biblioteka Druga
obala ; knj. 4)

Upor. srp. izvornik i engl., franc. i špan. prevod. - Tiraž 300.
- Tanja
Kragujević: str. 23-25. - Str. 91-92: Tanja Kragujević: Hleb od
ruža / Vasa
Pavković.

ISBN 978-86-6087-096-6

COBISS.SR-ID 215959308